

NOKUTs tilsynsrapporter

Skuespillkunst

Søknad om bachelorgradsstudium ved Nordisk institutt for scene og studio (NISS)

Februar 2013

Institusjon:	Nordisk institutt for scene og studio (NISS)
Studietilbud:	Skuespillkunst
Grad/Studiepoeng:	Bachelorgradsstudium, 180 studiepoeng
Dato for vedtak:	04. februar 2013
Sakkyndige:	Janken Varden, teaterregissør, Danmark
	Joen Bille, skuespiller, Danmark
Saksnummer:	12/428

Forord

NOKUTs tilsyn med norsk høyere utdanning omfatter evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring av studier, akkreditering av nye, og tilsyn med etablerte studier. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom en institusjon ønsker å opprette et studietilbud utenfor sitt fullmaktsområde, må den søke NOKUT om dette.

Herved fremlegges rapport om akkreditering av bachelorgradsstudium i skuespillkunst ved Nordisk institutt for scene og studio (NISS). Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten, er igangsatt på bakgrunn av søknad fra NISS. Denne rapporten viser den omfattende vurderingen som er gjort for å sikre utdanningskvaliteten i det planlagte studiet.

Bachelorgradsstudium i skuespillkunst ved Nordisk institutt for scene og studio (NISS) tilfredsstillende ikke kravene i Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (tilsynsforskriften).

Oslo, 4. februar 2013

Terje Mørland
direktør

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på nettsidene våre: www.nokut.no/NOKUTs-publikasjoner

Innhold

1	Informasjon om søkerinstitusjon.....	1
2	Beskrivelse av saksgang.....	1
3	Innledende vurdering	2
4	Sakkyndig vurdering	3
4.1	<i>Grunnleggende forutsetninger for akkreditering</i>	4
4.2	<i>Plan for studiet</i>	6
4.3	<i>Fagmiljø tilknyttet studiet</i>	16
4.4	<i>Støttefunksjoner og infrastruktur</i>	20
5	Samlet konklusjon.....	21
6	Institusjonens kommentar.....	24
7	Sakkyndig tilleggsvurdering	27
8	Vedtak	34
9	Dokumentasjon	36

1 Informasjon om søkerinstitusjon

Nordisk Institutt for Scene og Studio (NISS), har utdannet kunstnere og fagfolk til kulturlivet i 25 år. Mer enn 500 fulltidsstudenter og et stort antall kortkursdeltagere går hvert år på skolen. NISS ligger sentralt på Vaterland i Oslo, og tilbyr ni fulltidsutdanninger og en omfattende kursvirksomhet innenfor sine fagområder; lydproduksjon, populærmusikk, film og TV, visuell kunst, og skuespill. NISS tilbyr flere utdanninger på fagskolenivå, og har også noen studietilbud innenfor høyere utdanning.

Som høgskole uten institusjonsakkreditering har ikke NISS selvakkrediteringsfullmakt for studier i første syklus (bachelorgrad) og må søke NOKUT om akkreditering for studier på alle nivåer. Siden opprettelsen av NOKUT har høgskolen fått følgende studier akkreditert:

- 2-årig påbygning til bachelor i musikkproduksjon, 120 studiepoeng, 2012
- Populærmusikk, 120 studiepoeng, 2011
- Årsstudium i Film og TV, 60 studiepoeng, 2010
- Årsstudium i Lydproduksjon, 60 studiepoeng, 2010
- Visuell kunst, 120 studiepoeng, 2010

NISS har tidligere søkt om et bachelorgradsstudium i skuespillkunst til søknadsfristen 1. september 2011. Søknaden ble den gangen avslått av NOKUT.

Til søknadsfristen 1. september 2012 sendte NISS på nytt inn en søknad om akkreditering av et bachelorgradsstudium i skuespillkunst, 180 studiepoeng, til NOKUT.

2 Beskrivelse av saksgang

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om grunnleggende forutsetninger for akkreditering er tilfredsstillende imøtekommet slik disse gjengis i NOKUTs tilsynsforskrift¹. For søknader som går videre, oppnevner NOKUT sakkyndige til faglig vurdering av søknaden. De må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre, og krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i tilsynsforskriften.

Etter sin faglige vurdering skal de sakkyndige konkludere med et tydelig ja eller nei på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i tilsynsforskriften. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studiet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering.

Dersom et eller flere av kriteriene underkjennes av de sakkyndige, sendes den faglige vurderingen til søkerinstitusjonen som får tre uker til å kommentere denne. NOKUT avgjør deretter om institusjonens kommentarer skal sendes de sakkyndige for tilleggsvurdering. De sakkyndige får to uker på å avggi tilleggsvurdering. NOKUTs direktør fatter deretter vedtak.

¹ <http://www.lovddata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf-20110127-0297.html>

3 Innledende vurdering

Tilsynsforordningen § 4-1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

1. Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:

- a. Reglement og styringsordning
- b. Klagenemnd
- c. Læringsmiljøutvalg
- d. Utdanningsplan
- e. Vitnemål og Diploma Supplement
- f. Kvalitetssikringssystem

NOKUTs vurdering:

NISS tilbyr i dag akkrediterte lavere grads studier. Det forutsettes derfor at krav i lov om universiteter og høyskoler er tilfredsstillende ivaretatt. Diploma Supplement er vurdert som tilfredsstillende. Høyskolen har ikke godkjent kvalitetssikringssystem. System for kvalitetssikring av utdanningen vurderes for godkjenning først etter at dette har vært i bruk noe tid. Den innledende vurderingen som er foretatt i forbindelse med søknad om akkreditering medfører derfor ikke at NOKUT har godkjent systemet. Gjennom den innledende vurderingen er det kontrollert at institusjonen har lagt grunnlaget for et systematisk kvalitetsarbeid gjennom at det foreligger en systembeskrivelse eller en beskrivelse av framtidig systematisk kvalitetsarbeid.

Sakkyndig vurdering inngår i den innledende evalueringen kun for å gi råd til institusjonen på bakgrunn av systembeskrivelsen eller en beskrivelse av framtidig systematisk kvalitetsarbeid. Konklusjonen fra sakkyndig er at systembeskrivelsen tilsier at systemet i funksjon kan bli tilfredsstillende, men det bør gjøres enkelte justeringer. Råd om justeringer og endringer er gitt til søker. Den sakkyndige komiteen som skal utføre framtidig evaluering av system for kvalitetssikring av utdanning gjøres kjent med rådene.

4 Sakkyndig vurdering

Den følgende teksten i dette kapitlet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer “Vi”, er det et uttrykk for de sakkyndige. Nummereringen på hver overskrift henviser til tilsvarende bestemmelse i NOKUTs tilsynsforskrift.

Oppsummering

NISS sendte inn en søknad om akkreditering av Skuespillkunst (BA) også i 2011. Den sakkyndige komité karakteriserte søknaden den gang som fyldig, men mente at den ga et for generelt inntrykk.

Den fornyede søknaden er også fyldig, og bærer denne gang preg av en langt klarere kunstnerisk profil, og langt mer konkrete og bevisste valg med hensyn til pedagogikk og utvikling av utdanningen.

Hovedproblemet er dog stadig antallet studieplasser. Vi (den sakkyndige komité) har fortsatt problemer med å se sammenhengen mellom den forventede søker-/talentmasse, og ambisjonene i studieforløpet hva angår læringsutbyttet, logistikken med hensyn til den forventede kapasitet/fasiliteter, og behovet for individuell undervisning og veiledning.

Vi har imidlertid denne gang valgt å la bemerkningene om studentantall/studentopptak bare stå som anbefalinger om reduksjon i antall studieplasser. Hvilken «talentstandard» høgskolen vil legge ved opptak, er skolens egen sak. Når vi reagerer, er det utelukkende på bakgrunn av at vi gjerne vil forsikre oss om at studentene får det læringsutbytte som er relevant for en bachelorgrad i skuespill, noe som også er skolens egen ambisjon.

Vi uttrykker en viss skepsis i forhold til vektleggingen av teori i forhold til praksis. Det bør sikres at slike ting som de meget omfattende litteraturlistene, krav til skriftlige redegjørelser, forskjellige teoretiske spesialemner i de tre klassetrinn, osv. ikke kommer på bekostning av det som er kjernen i enhver skuespillerutdanning, nemlig trening i å stå på scenen og representere en annen enn seg selv.

Søkerens vurderinger og formuleringer hva angår eksamens- og vurderingsformer er uklare. Det er for oss ugjennomskuelig hva en «eksamenskommissjon» er, hvem sitter i den og hva er dens rolle?

Studentantallet får avgjørende innflytelse på vår vurdering ved to av punktene i søknaden: forholdet mellom antallet av lærere og studenter (lærerårsverk og studentårsverk), og forholdet mellom antall studenter og situasjonen med tanke på lokaler.

Fagmiljøet ved skolen har mange uformelle, intensjonelle og foreløpige kontakter både nasjonalt og internasjonalt. Vi anbefaler at disse kontaktene gitt en akkreditering hurtigst mulig omdannes i reelle, konkrete avtaler. Det samme gjelder skolens kontakter med utenlandske institusjoner, hvor vi også minner om at konkretiseringen av intensjonene må fokuseres på skuespillerutdanning. Her må NISS få på plass konkrete og juridisk bindende utvekslingsavtaler.

Søkeren har anledning til å komme med kommentarer, og det ville være å ønske at enkle, men viktige ting som eksamenskommissjon, årsverk, og lokaler kunne la seg løse uten tidsspille.

4.1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

4-1 1. Krav i lov om universiteter og høyskoler.

Disse krav er vurdert av NOKUT i den innledende vurderingen. Den endelige læringsutbyttebeskrivelsen definert ved kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse, beskrevet i studieplanen side 7-8, er nå bragt i overensstemmelse med den engelske beskrivelsen i Diploma Supplement.

4-1 2. Krav i rammeplaner og aktuelle forskrifter fra Kunnskapsdepartementet skal være fylt.

Vurdering

Opptak til studiet forutsetter egen opptaksprøve i tillegg til generell studiekompetanse. Høyskolen må selv søke Kunnskapsdepartementet om rett til å legge opptaksprøver til grunn for rangering av søkere.

Vi (den sakkyndige komité) anbefaler at søknaden blir imøtekommet dersom akkreditering oppnås.

Den todelte opptaksprøven, slik den er beskrevet i søknaden, er stort sett i overensstemmelse med opptaksordninger som vi kjenner dem ved teaterskoler i den vestlige verden.

Beskrivelsen av sammensetningen av, og funksjonen til opptakskomiteén, samt kriteriene for avansement gjennom prøvene og opptak ved skolen er tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, kravet er tilfredsstillende imøtekommet.

4-1 3. Det skal redegjøres for forventet studentrekruttering i forhold til å etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og i forhold til stabilitet i studiet.

Vurdering

Søkeren er en godkjent fagskole under voksenopplæringsloven med utdanning i skuespill siden 2003, og kan vise til at de til denne utdanningen har hatt et rekrutteringsgrunnlag minst på høyde med det som trenges til det omsøkte studiet. Søkeren regner med at de, med et bachelorgradsstudium, vil kunne få økt rekruttering, og argumenterer for et studentopptak som tilsier at hver femte søker tas inn på skolen. Rekrutteringsgrunnlaget anses derfor som tilfredsstillende.

En annen sak er antallet av studieplasser det legges opp til. Søkeren har redusert studentopptaket fra 25 til 20 siden forrige søknad (2011). Komiteen finner at også dette antallet er høyt satt i forhold til den forventede talentmassen. Vår erfaring tilsier at maksimalt hver tiende søker til en skuespillerutdanning vil ha det nødvendige talent for skuespilleryrket til å oppnå det ønskede læringsutbytte. Vi vil derfor anbefale at NISS vurderer en ytterligere reduksjon av studentopptaket, både med tanke på kvaliteten på læringsmiljøet, og en avpassing i forholdet til

lærerkreftene/fagmiljøet og de logistiske – romlige og ressursmessige – muligheter skolen råder over. Dette vil bli tatt opp nedenfor under punktene 4.2.2 .a., 4.2.2.d., 4.3.1. og 4.4.1.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende

- Søkeren bør overveie en reduksjon i antall studieplasser i forhold til den forventede søkermassen.

4-1 4. Det skal redegjøres for forventet arbeidsomfang for studentene.

Vurdering

Arbeidsmengden per studieår er beskrevet til 1500 timer, hvilket er i samsvar med ECTS-standarden, og det er i søknaden lagt fram en detaljert oversikt over hvordan dette timetallet fordeles på de ulike aktivitetene som inngår i studiet. Studiet krever en vesentlig grad av selvstudium, og søkeren har lagt dette inn i de 1500 timer.

Etter vår erfaring må vi gi søkeren rett i at «dette er en minimum forventning til innsats». Når vi tar i betraktning de omfattende litteraturlister som er innbefattet i studieplanen, - særlig i fagene skuespillerfaglig teori og generell teori, er det nærliggende å tro at en realistisk forventning til innsats vil måtte ligge langt høyere dersom læringsutbyttet skal oppnås. Det er helt alminnelig at studenter ved en (hvilken som helst) teaterskole arbeider langt ut over det som er satt opp som minimumsforventningen. Det er selvfølgelig frivillig. Spørsmålet er i hvilken grad dette «ekstraarbeidet» skyldes omfattende krav om kunnskapstilegnelse via bøker, eller om det er arbeidet *på scenen i praksis* som tar den ekstra tid.

Nøyaktig hvor meget av denne litteratur som er obligatorisk pensum er imidlertid vanskelig å se ut fra søknaden. Vi vil anbefale at søkeren foretar en prioritering, slik at studentene ikke overleses med lesing som kan ta konsentrasjonen vekk fra hovedfaget – skuespillerfag i praksis.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

- Søkeren bør overveie en reduksjon i mengden av selvstudium/litteratur innlagt i pensum.

4-1 5. Der deler av studiet foregår utenfor den institusjonen som utsteder vitnemål, skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Det er ikke lagt inn praksisperioder for studentene ved nasjonale eller utenlandske teatre eller institusjoner i studieplanen. Når det gjelder studieopphold eller praksis utenfor egen institusjon er det er høyst forskjellig politikk ved de anerkjente skuespillerutdanningene i Europa. Noen har et helt år ute, andre har ingen praksiselementer i det hele tatt.

Konklusjon

Ja, høyskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

4.2 Plan for studiet

§ 4-2 Plan for studiet

1. Studiet skal ha et dekkende navn
2. Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelse:
 - a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.
 - b. Studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier skal være tydelig.
 - c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.
 - d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen.
 - e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.
3. Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.
4. Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

4-2 1. Studiet skal ha et dekkende navn.

Vurdering

Studiet det søkes om er gitt navnet *Skuespillkunst (BA)* hvilket synes dekkende for både innhold, omfang og nivå.

Konklusjon

Ja, studiets navn er dekkende.

4-2 2. Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelsen.

- a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.**

Studiets læringsutbyttebeskrivelse (kopierte inn fra søknaden):

Kunnskaper – kandidaten skal

K 1 a vise bred kunnskap om skuespillerteknikker, rollearbeid, tekstanalyse og karakterbygging, herunder om arbeidene til Stanislavskij, Brecht, Grotowski, Penka, Mamet og Meisner med flere

K 1 b Vise bred kunnskap om stemme og stemmedannelse, sang, bevegelse og dans i et praktisk perspektiv, både som redskap for egen utvikling og som sceniske virkemidler

K 1 c vise bred kunnskap om arbeidsmetoder så vel som estetiske og praktiske problemstillinger i egen spesialisering (scenisk arbeid i samtid/arbeid med film og tv)

K 2 kjenne til forsknings- og utviklingsarbeid innen fagområdet, herunder for viktige samtidstendenser innen teater og film og for arbeidene til samtidens kunstnere, instruktører og filmskapere

K 3 oppdatere og videreutvikle sin kunnskap og kompetanse innen det sceniske feltet på basis av egen utforskning av samtid så vel som av eget uttrykk

K 4 ha kunnskap om dramatikken og skuespillerfagets plass for individ, kultur og samfunn

Ferdigheter – kandidaten skal

F 1 a beherske et grunnleggende utvalg av teknikker, arbeidsmetoder og uttrykk innen skuespillerfaget, og anvende dette ved scenisk gestaltning, til å treffe begrunnede valg og til å utforske og utvikle seg selv som kunstner

F 1 b anvende kunnskap om stemme og stemmedannelse, sang, bevegelse og dans til å skape levende karakterer med organisk scenisk liv

F 1 c beherske arbeid med planlegging og gjennomføring av skuespilleroppgaver innen egen spesialisering (scenisk arbeid i samtid/arbeid med film og tv)

F 2 anvende metodiske kvaliteter og annen kompetanse fra det forskningsbaserte scenekunstheltet og fra relevant kunstnerisk utviklingsarbeid i eget utøvende arbeid og i søken etter nykombinasjoner og begrunnede sceniske alternativ

F 3 aktivt og selvstendig finne, innhente og henvise til nye kunnskaper, ferdigheter og kunstneriske erfaringer, vurdere relevans for det enkelte prosjekt og anvende dette i analyse av problemstillinger og utfordringer i eget utøvende arbeid

F 4 reflektere over eget arbeid med en rolle/en produksjon, herunder forstå og tilegne seg instruktørers konsepter og analyser, og benytte dette til å justere og videreutvikle sin egen utøvende praksis

Generelle kompetanser – kandidaten skal

G 1 a kunne planlegge og gjennomføre eget utøvende arbeid, alene og som en del av et ensemble eller et team, slik at det tjener en kunstnerisk visjon

G 1 b kombinere kunnskap om scenefeltets teori, metode og praksis, med spesialiseringskompetanse, personlige erfaringer og sceniske/filmatiske forbilder for å bidra i den kunstneriske utviklingen av en helhetlig scenisk produksjon eller en audiovisuell fortelling på 25-30 minutter

G 2 kjenne til nytenkning og innovasjonsprosesser i de deler av samtidskunsten som inkluderer sceniske element, og benytte dette til egen utøvende utvikling

G 3 benytte fagstoff/-praksis/-terminologi i skriftlig og muntlig drøfting og formidling av faglige problemstillinger, og benytte skuespillerfaglig kompetanse til å drøfte og kommunisere gjennom sceniske uttrykk

G 4 samarbeide konstruktivt med andre fagfolk og yrkesgrupper i prosjekter og på arbeidsssteder, bidra til å identifisere og løse problemer, samt begrunne egne valg og respektere alle bidrag til helheten, og gjennom dette bidra til utvikling av god praksis

G 5 a kjenne til utviklingen innen samtidens scenekunsthelt, herunder aktuelle yrkesetiske problemstillinger, og benytte dette i utvikling av eget uttrykk

G 5 b kunne etablere seg selv som selvstendig utøver i et felt som er preget av mange freelancere

Vurdering

I søknaden er læringsutbyttet meget nøyaktig og detaljert beskrevet med tanke på kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Det er meget omfattende, og vi viser igjen til den tvil vi ytrer ovenfor (pkt. 4.1.3) med hensyn til om hvorvidt det store antallet studenter i forhold til antall søkere til skolen, har det talent som skal til for å oppnå læringsutbyttet slik det er beskrevet i studieplanen og søknaden. All erfaring tilsier at det skal et visst minimum av umiddelbare forutsetninger til for at læringsutbyttet ved en skuespillerutdanning på bachelornivå kan oppnås. Vi er selvsagt klar over at en opptaksprøve, hvor omfattende den enn måtte være, og på hvilken skole det måtte være, ikke er noen garanti for at de elever som tas inn har de basale forutsetninger som skal til for at deres læringsutbytte i siste instans svarer til skolens målsetning. Men, ved å ta inn så mange som hver femte søker løper skolen virkelig en reell risiko for å måtte arbeide med studenter som mangler grunnleggende forutsetninger for skuespilleryrket.

Som sagt ovenfor på side 1, kan vi vanskelig anfekte den «talentstandard» skolen anvender ved opptak. Det er skolens egen sak. Læringsutbyttet defineres i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Det som kan diskuteres er om dette læringsutbyttet er utfyllende, om det er enkelte elementer man kan savne og som vi mener er helt grunnleggende for å utøve skuespilleryrket på en overbevisende måte. Som det nå står, garanterer det for kunnskap, mange ferdigheter og stor generell kompetanse, og behersker man alt dette kan man sakens oppnå en bachelorgrad, men det garanterer ikke for skuespillerkompetanse.

Talent kan ikke læres, men det kan utvikles, trenes og øves. Situasjonsfornemmelse kan oppøves, evnen til partnerkontakt og konsentrasjon likeså, til og med fantasien kan trenes. Kun det udefinierbare «utstråling» unndrar seg pedagogikk og trening. Det som ligger oss sakkyndige på sinne, er et minimum av visshet for at studentene får tilstrekkelig med tid og lærerinnsats *på scenen i praktisk, aktivt samspill med andre*. Derfor setter vi spørsmålstegn ved antallet studenter og mengden av teori i forhold til praksis. Og derfor insisterer vi også på at man i læringsutbyttets punkt F 1 a skriver inn en formulering som i noen grad sikrer at studentene får det helt grunnleggende med seg. Vi foreslår følgende:

Kandidaten skal

F 1 a beherske et grunnleggende utvalg av teknikker, arbeidsmetoder og uttrykk innen skuespillerfaget. herunder en god forståelse for hva en organisk sannferdig prosess på scenen vil si og en tilsvarende god evne til å gå inn i den, og anvende dette ved scenisk gestaltning til å treffe begrunnede valg og til å utforske og utvikle seg selv som kunstner.

Utfordringen for søkeren blir å legge undervisningen til rette slik at alle studentene får tilstrekkelig tid med lærer/instruktør «på gulvet» og med gagnlige roller å arbeide med. Vi viser til vår vurdering av punktene 4.2.2.d, 4.3.1 og 4.4.1. nedenfor.

Søkeren skriver bl.a. «gi lærere en mulighet til selv å operasjonalisere de enkelte mål med støtte i blant annet tidligere taksonomier og målhierarkier.» Hvilke taksonomier og målhierarkier høyskolen tidligere har anvendt framkommer ikke i søknaden. Hvordan de eventuelt gjøres kjent for gjestelærere framkommer heller ikke. Vi har forstått at undervisningen i mange fag gis av mer eller mindre fast ansatte ved skolen, hvorved vi må påregne at skolens mål og midler er innbefattet *per se* i undervisningen. I hovedfaget derimot, rolleinnstudering/ skuespillerfag i praksis, er det vanskelig å forestille seg at all undervisning foregår med (mer eller mindre) fast ansatte instruktører når man tar det store antall elever i betraktning.

I den grad høyskolen ansetter andre til å utfylle lærerstaben i hovedfaget må søkeren gjøre sitt kunstneriske/pedagogiske ståsted så tydelig som mulig, for eksempel klargjøre hvor de aktuelle studentene står i den pedagogiske progresjon, og følgelig har behov for, med tilsvarende krav til frilanslæreres metodikk og undervisning. Det vil si at lærernes «mulighet til selv å kunne operasjonalisere...osv.» ikke gir de enkelte og eksterne lærerne *carte blanche* til å undervise etter sitt eget hode/forgodtbefinnende. Det er vår overbevisning at det er skolens ansvar å bestemme taksonomien. Henvisning til «Studiets kunstneriske profil: Brecht, Penka, Mamet, Meisner, nytolkninger av Grotowski», foruten Stanislavski, er ikke presist nok for den som ikke kjenner skolen. Dertil er det altfor stort sprik mellom de nevnte teaterteoretikerne.

Dessuten: med inndelinger i flere grupper, og eventuelt med flere lærere som alle har hver sin oppfatning av hva som er riktig å lære bort nettopp nå, er det stor risiko for at studentene vil få ulike læringsutbytter.

Hele dette punktet om operasjonalisering med videre må klargjøres for at vi kan få et entydig bilde av skolens mål med læringsutbytte og taksonomier/målhierarkier.

Konklusjon

Nei, læringsutbyttet er ikke tilfredsstillende beskrevet

- Søkeren må omformulere læringsutbyttets punkt F 1 a i tråd med det følgende:

beherske et grunnleggende utvalg av teknikker, arbeidsmetoder og uttrykk innen skuespillerfaget. herunder en god forståelse for hva en organisk sannferdig prosess på scenen vil si og en tilsvarende god evne til å gå inn i den, og anvende dette ved scenisk gestaltning til å treffe begrunnede valg og til å utforske og utvikle seg selv som kunstner.

- Søkeren må definere sitt kunstnerisk/pedagogiske ståsted tydeligere for å ha sikker kontroll med at alle studenter mottar den samme undervisning og oppnår det samme læringsutbytte.

Råd til videre utvikling:

- Søkeren bør (igjen) overveie en reduksjon i antall studieplasser med tanke på læringsutbytte.

b. Studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier skal være tydelig.

Vurdering

Det er selvsagt at en grunnutdanning over tre år, når det tas hensyn til kandidatenes etterfølgende muligheter på arbeidsmarkedet, må legge opp til en viss bredde eller mangfoldighet. En dyktig skuespiller skal kunne gå fruktbart inn i mange forskjellige sammenhenger, skal beherske stemme og fysikk og mange ulike ferdigheter, og så videre.

Dersom studentene, ved avsluttet utdanning, har tilegnet seg alt stoff og alle fag på et rimelig nivå, og dermed oppnådd det tilsiktede læringsutbytte, vil de ha en relevant utdanning for arbeidslivet som skuespillere, og/eller søke seg til videre studier ved andre institusjoner.

De vil kunne fylle stillinger og oppgaver nasjonalt og regionalt, også ut over skuespillerfagets kjernevirksomhet.

Vi vil imidlertid minne om at skuespilleryrket er en knallhard bransje hvor få er utvalgte. Heller ikke den statlige skuespillerutdanningen ved Kunsthøgskolen i Oslo kan vise til 100% beskjeftigelse etter endt utdanning. Det vil si at det alltid er en reell fare for utdanning til arbeidsløshet.

Vi merker oss at man også vurderer andre sider av skuespilleryrket, ut over det opplagte – dvs. på scenen eller foran kamera – som også kan gi uttelling på arbeidsmarkedet. I den forbindelse bemerker vi positivt at studentene får undervisning i «entreprenørskap». Søkeren bør vurdere timetall, fordypelse og vektlegging i forholdet mellom fagene for ytterligere å øke kandidatenes muligheter på arbeidsmarkedet innenfor andre områder enn kjerneområdet, skuespillervirket.

Når det gjelder muligheter innen videre utdanning peker søkeren blant annet på enkelte alternativer, fortrinnsvis i England. Vi vil bare minne om at studentene gitt en akkreditering har mulighet for videre utdanning på masternivå (2.syklus) ved flere relevante universiteter og høyskoler i Europa. Søkeren er oppmerksom på dette, og også hvilke spesifikke opptakskrav som kreves på de enkelte institusjoner,

og vil derfor (igjen gitt en akkreditering) innlede samarbeid med tre navngitte høyskoler i Helsinki, Berlin og Zürich. Komiteen vurderer dette som positivt.

Konklusjon

Ja, studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier er tydelig.

- Søkeren bør vurdere timetall, fordypelse og vektlegging i forholdet mellom fagene for ytterligere å øke kandidatens muligheter på arbeidsmarkedet innenfor andre områder enn kjerneområdet.

c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Vurdering

Av studieplanen går det fram at oppbyggingen av studiet følger den vanligste for skuespillerutdanning i den vestlige verden. Kunnskaper og ferdigheter er delt tydelig opp i fire emnegrupper – skuespillerfag i praksis, stemme/stemmedannelse og sang, bevegelse og dans, og skuespillerfag i teori – med hovedvekt på det første: skuespillerteknikk. De generelle kompetansene blir i høy grad studert/lært/erfart gjennom arbeidet med de fire emnegruppene, og vil i tillegg bli arbeidet med selvstendig gjennom skolens tre spesialtemaer – NISS studieforbereende, Kunst og samfunn, og Entreprenørskap.

Studiet har en allment akseptert progresjon i så vel støttefagene som i hovedfaget, og det går fram at søkeren legger stor vekt på at alle fag, både praktiske og teoretiske, i stigende grad integreres i de produksjonene studentene gjennomfører i løpet av studiet. Herigjennom bygger studiets innhold opp under læringsutbyttet, og bør kunne gi studentene en klar fornemmelse av at læringsutbyttet er et samlet hele og ikke bare et sett av separate kunnskaper og ferdigheter.

Innholdet i hovedfaget – rolleinnstudering/skuespillerfag i praksis – følger også en tradisjonell oppbygging innenfor en realistisk teatertradisjon, fra grunnleggende skuespillerteknikk via innstudering av tekster eller deler av stykker både fra klassiske verker og fra moderne, fram til det tredje årets fordypelse og bacheloroppgaven til slutt. Det framgår ikke av søknaden om studentene har noen innstudering i femte semester, eller om man her hovedsakelig forbereder seg på den avsluttende produksjon i sjette semester. Studieplanens uttrykk vedrørende femte semester: «Undervisningen konsentreres rundt tema» (på side 47) er uklart og bør tydeliggjøres.

Søkeren legger opp til at teori tar en vesentlig større plass enn alminnelig i skuespillerutdanninger. Det har sammenheng med de tre elementer: NISS studieforbereende i første år, Kunst og samfunn i andre år, og Entreprenørskap i tredje år, men er også tydelig i de fire hovedemnene: Skuespillerfag i praksis, Stemme, tale og sang, Bevegelse, rytmikk og dans, samt Skuespillerfag i teori. Hertil kommer et utstrakt krav om skriftlighet i forbindelse med det praktiske arbeidet. Vi ønsker ikke å innvende mot dette, da søkeren begrunner sine valg og prioriteringer aldeles utmerket, men vi finner grunn til å betone at utviklingen av et eventuelt skuespillertalent først og fremst skjer gjennom praksis, øvelser, innstuderinger og samspill.

Vi merker oss i denne sammenheng at teoridelen stiger fra første via andre til tredje år fra 10 til 12 til 13 studiepoeng, videre at skuespillerfag i praksis synker fra 30 sp. i første år til 28 sp. i andre år og 10 i tredje år (innen bacheloroppgaven), og altså at teoridelen totalt tar så meget som 35 studiepoeng av de 180, mer enn både stemme-sang-osv. og mer enn bevegelse-dans-osv.

Utover dette vurderer vi at studiets innhold, slik det beskrives i søknaden, er tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet.

Komiteen merker seg med tilfredshet at søkeren i andre studieår har lagt en innstudering for et barnepublikum.

Konklusjon

Ja, studiets innhold og oppbygging er tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen

- Søkeren bør klargjøre innholdet i skuespillerfag i praksis i femte semester
- Søkeren bør overveie om teoridelen og kravet om skriftlighet tar for meget plass i forhold til praksisdelen

d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen.

Vurdering

Søkeren legger til rette for ulike læringsmetoder. Beskrivelsen av disse er klar og fyldestgjørende og omfatter de vanligste metoder for tilegnelse av kunnskap og ferdigheter.

Vi finner imidlertid grunn til å uttrykke våre betenkeligheter når det gjelder søkerens vektning av individuell veiledning i forhold til gruppeveiledning og veiledning i plenum. Av studieplanens tabell på side 13 framgår at individuell veiledning fyller knapt syv prosent av det totale antall veiledningstimer. Det meste av undervisningen ved en skuespillerutdanning foregår naturlig nok i grupper/ensembler, men behovet for individuell veiledning er for det første forskjellig fra person til person, og det tilsier all erfaring, i alle fall stort i faget Stemme, tale og sang med tanke på oppnåelse av de individuelle ferdigheter som er beskrevet i læringsutbyttet. Vi anbefaler at søkeren vurderer mulighetene for å øke antall timer satt av til individuell veiledning, i et hvert fall i første studieår.

Vi mener at student-til-student-veiledning er problematisk. For å sette det på spissen: det krever en høy grad av årvåkenhet hos de(n) pedagogisk ansvarlige, for å forhindre studenter i å gå rundt «med gode råd til hverandre», da dette kan utvikle seg til det i teaterverdenen fryktede «korridorinstruksjon». Ordningen bør i alle fall unngås i første klasse.

Gruppearbeid er en forutsetning for all skuespillertrening. Selvfølgelig finnes det monologer, men det vesentligste foregår i dialoger og/eller ensemblescener. En rekke av de kunnskapene, ferdighetene og generelle kompetansene som er nevnt i læringsutbyttet kan bare oppnås gjennom arbeid i grupper – på gulvet/scenen.

Det går kun i begrenset grad fram av søknaden hvordan søkeren organiserer rolleinnstudieringsarbeidet. For å sitere søknaden side 22: «En stor del av det praktiske og skapende arbeidet tillagt *Skuespillerfag i praksis* skjer i større og mindre grupper ledet av en eller flere pedagoger/instruktører». Og på side 23: «Når vi arbeider i grupper på alt fra 2 til 10-12 studenter, er gruppen etter vår erfaring liten nok til at lærer «ser» alle studentene...» Med klasser på 20 studenter og en uhyre begrenset mengde dramatik med gagnlige roller for flere enn fem til seks, er det et logistisk svennestykke å gi alle studenter like forhold og utfordringer, samt den tiltrengte tid *på scenen i praktisk arbeid*, - og dertil det antall lærere/instruktører som er nødvendig og som de kan forholde seg trygt til. Det er bare gjennom dette at studentene får anledning til at utvikle og trene de grunnleggende ferdigheter som skal til for å utøve yrket som skuespiller på en overbevisende måte. Man kan vanskelig forestille seg en klasse på 20 delt i mindre enn tre-fire grupper med hver sin lærer. Dette punktet må konkretiseres fra høyskolens side.

Konklusjon

Nei, studiets arbeids- og undervisningsformer er ikke egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen.

Søkeren må klargjøre den logistiske organisering av undervisningen i hovedfaget, romlig så vel som personalmessig.

Råd til videre utvikling:

- Søkeren bør vurdere å avsette mer tid til individuell veiledning.
- Søkeren bør vise varsomhet med bruken av student-til-student-veiledning.

e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.

Vurdering

Søknadens og studieplanens redegjørelse for hvordan studentene blir vurdert, i formative og summative prosesser, gir et klart bilde av skolens løpende evalueringsarbeid. Det er viktig at disse prosessene, spesielt de summative, knyttes opp til klart definerte mål for de enkelte undervisningsperioder eller elementer, noe søkeren er oppmerksom på.

Vi noterer med en viss uro at eksamen i enkeltfag som omfatter stemme, språk og sang, utelukkende finner sted i forbindelse med visninger av sceniske prestasjoner. Hva nå hvis rollen krever en hes stemme, en talefeil, en dialekt, tonedøvhets, eller lignende, eller studenten er mer eller mindre indisponert på visningsdagen? En samlet scenisk/rollemessig prestasjon er ikke egnet til – i detalj og som eksamen – en grundig vurdering av om en student har oppnådd læringsutbyttet.

Hverken selve søknaden eller studieplanen gir svar på hvem eller hva «eksamenskommissjonen» er. Vi mener det er av ytterste viktighet at det bringes klarhet i dette. Det må stilles krav til en eksamenskommissjon som opptrer ved årsavslutningene på første og andre år, og som spiller en vesentlig rolle ved vurderingen av den avsluttende bacheloroppgaven. Det må klargjøres hvordan

kommisjonen er sammensatt og hvilken konkret rolle den spiller i forbindelse med evalueringen, er den eller de eksterne sensorenes stemme avgjørende? Kjenner de studentenes utvikling? Hvor mange sitter i kommisjonen? Dette er blant spørsmålene vi stiller oss.

Vurderingsformene ved de teoretiske emner pluss de tre spesialemer (studieforberedende, kunst og samfunn, entreprenørskap) synes adekvate og egnet til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Konklusjon

Nei, eksamensordninger og andre vurderingsformer er ikke i tilstrekkelig grad egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.

- Det må klargjøres hvordan man tenker seg eksamenskommisjonen sammensatt og hva dens rolle skal være.

Råd til videre utvikling:

- Søkeren bør innføre egne eksamensmomenter (semester- eller årsavslutninger) i enkeltfag.

4-2 3. Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Søkeren peker på at de «per søknadstidspunkt» ikke har noen akkrediterte utdanningsprogrammer ved avdeling for scenekunst, og kan derfor heller ikke vise til «tidligere eller pågående dokumentert strukturert FoU-/KU-aktivitet innen det skuespillerfaglige feltet i regi av NISS».

Imidlertid: etter Frascati-manualens definisjon av slikt arbeid, har utvikling og videreutvikling av så vel nye som eksisterende studietilbud åpenbart vært utført ved avdelingen over tid. Søkeren gjør dessuten klart rede for kompetanse og videre planer for slik aktivitet dersom akkreditering blir gitt, både hva angår faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid. Et overordnet program er satt opp med klare mål, og det er nå i fagmiljøet kompetanse både på doktorgradsnivå, foruten (fra før av) førstestillingskompetanse. En del kunstnerisk utviklingsarbeid er allerede i gang, og to konkrete prosjektønsker er innmeldt.

Søkeren presiserer at det kunstneriske utviklingsarbeidet, herunder publisering og så videre, ikke er et studentansvar, men et ansvar som påhviler de fagpersonene som leder arbeidet. Studenter kan medvirke som aktører og eventuelt som diskusjonspartnere og referansegruppe, men arbeidet ledes av medarbeidere med den nødvendige kompetanse innen feltet. Vi finner redegjørelsen for dette betryggende.

Vi vurderer at søkeren, gitt akkreditering, vil kunne drive faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid med inndragelse av studentene slik at de møter nye erfaringer, nye tankesett, nye metodikker i den praktiske undervisning blant annet gjennom workshops og masterclasses.

Konklusjon

Ja, studiet har tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid tilpasset studiets egenart.

4-2 4. Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Liksom ved siste søknad i 2011 vil vi uttrykke vår forståelse for at det konkrete arbeidet med internasjonalisering ligger etter eventuelt oppnådd akkreditering.

Søkeren viser til avtaler om samarbeid med to engelske universiteter (Wolverhampton og Hertfordshire), samt en intensjonsavtale med Arts University College of Bournemouth. Så vidt vi kan lese av avtalene med disse omfatter de andre utdanninger ved NISS, og ikke skuespillerutdanning (bortsett fra en løs henvisning til «acting for film/TV» med Bournemouth). Det er ikke fastsatt noen klar, konkret og bindende plan for studentutveksling (eller lærerutveksling) i noen av disse avtalene (Memorandum of Understanding), og eventuelt på hvilket kompetansenivå det blir snakk om. Det går heller ikke fram hvorfor man har valgt nettopp disse samarbeidspartnere når det gjelder skuespillerutdanning.

Det er etablert kontakt med Teaterhøgskolan i Helsinki, Hochschule für Schauspielkunst «Ernst Busch», og med Zürcher Hochschule der Künste. Disse kontakter har ennå ikke utmyntet seg i konkrete avtaler, men muligheten for et samarbeid er under utforskning.

Disse, mer eller mindre konkrete, avtalene vil bli søkt utvidet og gjort juridisk bindende dersom akkreditering blir gitt.

Vi merker oss at studentene ved NISS allerede har møtt et internasjonalt fagmiljø ved deltakelse i Melodi-festivalen i Italia. Vi kjenner ikke denne festivalen, men fester lit til den omtale søkeren gir av det arbeidet som finner sted og de arbeidsformene som benyttes.

Studieplanens vektlegging av internasjonale gjestelærere har inntil videre ikke gitt de store utslag, men som nevnt i søknaden er «ambisjonene større enn hva vi kan vise til...», og workshops og masterclasses er åpenbart allerede en innarbeidet arbeidsform ved NISS.

Det foreligger også andre planer om å tilrettelegge for en utvidet studentmobilitet, utveksling, hospitant-ordninger.

Vi vurderer at forholdene ligger til rette for at søkeren vil kunne få de aktuelle ordninger for studentutveksling og lignende., men vi kan under dette punkt kun konkludere positivt under forbehold om at NISS får på plass bindende og konkrete avtaler.

Konklusjon

Ja, under forbehold om at søkeren får på plass og kan dokumentere konkrete og juridisk bindende avtaler, har studiet ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

- Søkeren må sørge for at de eksisterende intensjonsavtaler og kontakter fører fram til juridisk bindende og konkrete avtaler dersom studiet får tilsagn om akkreditering. Det forutsetter at NISS svarer tilfredsstillende på de andre punktene som er underkjent i denne vurderingen.

Råd til videre utvikling:

- Søkeren bør klargjøre intensjonene med samarbeidet med de valgte engelske universiteter.

4.3 Fagmiljø tilknyttet studiet

4-3 1. Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Vurdering

Med de nytilsettingene som søkeren har gjennomført siden siste søknad, samt den planlagte reduksjon i antall studenter, skal forholdstallet mellom lærere og studenter gå ned fra 6,57 til 6,06 studentårsverk per faglig årsverk. Søkeren argumenterer for at 6,06/6,05 studentårsverk per faglig årsverk er tilstrekkelig lavt blant annet på grunn av de spesielle veiledningsformene man benytter seg av. Vi viser til vår betenkelighet vedrørende veiledningsformene ovenfor under punkt 4.2.2.d.

Vi noterer oss at gjeste/timelærernes andel av undervisningen er gått opp siden forrige søknad fra 0,95 årsverk til 1,40. Men vi noterer oss med noe undring også at det samlede antallet årsverk ifølge tabellen på søknadens side 35 nå (i 2012) settes til 9,05, mens den tilsvarende tabell ved siste søknad (i 2011) endte med en sum på 10,03. Altså en senkning på et helt årsverk. Årets tabell inkluderer «Staben slik den nå ser ut», mens fjorårets tabell viste «både eksisterende og planlagte bemanning». Er planlagt ny (ytterligere) bemanning lagt på hyllen? Hva venter man å oppnå ved en reduksjon i samlet antall lærerårsverk?

Den forrige sakkyndige komité (2011) ga tydelig uttrykk for at 10,10 årsverk måtte betraktes som et minimum, og at man måtte vurdere å bygge det ut over noe tid. Planen den gang, eller behovet, ble av søkeren selv beregnet til «4,9 nye årsverk, herunder 2-3 faste årsverk». Er denne kalkylen ikke lenger relevant?

Vi har vanskelig for å lese disse tabellene og deres betydning for lærings- og fagmiljøet. Er det kun reduksjonen i antall studenter som har ført til at forholdstallet mellom lærere og studenter er bedret?

Vi ser positivt på at man i planene setter av 1,5 årsverk til vikarmidler for å frigjøre kapasitet til FoU/KU hos de ansatte.

Fagmiljøets kompetanse har økt vesentlig siden siste søknad, med to personer med doktorgradskompetanse ovenpå det nivå som fantes for et år siden. Vi noterer dette med tilfredshet. Når vi allikevel konkluderer negativt her, er det på grunn av fagmiljøets størrelse i forhold til studenttallet.

Konklusjon

Nei, fagmiljøets størrelse er ikke tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet.

- Søkeren må redegjøre for at forholdstallet mellom lærere (årsverk) og studenter (antall) er tilfredsstillende for en undervisning på bachelornivå.
- Søkeren må forklare hvorfor det samlede antallet lærerårsverk er redusert i forhold til det som ble ansett som et minimum for et år siden.

§ 4-3 2. Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

- a. For første syklus skal minst 20 prosent av det samlede fagmiljøet være ansatte med førstestillingskompetanse
- b. For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.
- c. For tredje syklus, ph.d skal minst 50 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer, de øvrige skal ha førsteamanuensiskompetanse.

Vurdering

Igjen har vi problemer med å lese tabellene. I rubrikken «ansv.forh.» i tabellen på side 35 i søknaden er åtte lærere betegnet som faste i hovedstilling. Det er ikke samsvar mellom tabellen på side 35 og tabellen på side 4 der NISS beskriver ansettelsesforholdet til de tilsatte.

Dersom man regner årsverkene sammen for alle disse åtte kommer man til en samlet årsverksinnsats på 4,97 i *søknadens* tabell på side 35. Det stemmer ikke helt med tallene i *tabellsamlingen*: 4,47, men hvis vi holder oss til søknaden, tilsvarer det noe over halvdelen av totalsummen av årsverk (9,05), og tilfredsstillende således forskriftens minimumskrav om at 50 prosent av det samlede fagmiljøet skal være tilsatte med hovedstilling ved institusjonen.

Vi viser til vår argumentasjon overfor under punkt 4.3.1. vedrørende denne totalsummen.

Kravet om førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet synes vel ivaretatt, og også 20 prosent av det samlede fagmiljøet er ansatte med førstestillingskompetanse (4.3.2.a).

Likevel gjør inkonsistens i søknaden at det ikke er lett for de sakkyndige å vurdere dette punktet. NISS må derfor rette opp tallene i søknaden slik at det er samsvar mellom den tabellen som presenteres i søknaden på side 35 og det som presenteres i tabellsamlingen på side 4. Blant annet så er flere personer i fagmiljøet omtalt som faste ansatte i tabellsamlingen på side 4, men oppgis som midlertidig

på side 35. Denne inkonsistensen må rettes opp slik at de sakkyndige kan få et riktig bilde av fordelingen av årsverk i fagmiljøet.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt.

- Søkeren må rette opp tabellen i søknaden på side 35 og i tabellsamlingsvedlegget slik at de stemmer overens og gir et riktig bilde av årsverk for de tilsatte.

4-3 3. Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

For de ulike sykler gjelder i tillegg:

- a. For første syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.
- b. For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumentere resultater på høyt nivå.
- c. For tredje syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt internasjonalt nivå og med tilstrekkelig faglig bredde.

Vurdering

Søkeren kan ikke vise til dokumenterte resultater når det gjelder forskning eller faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid innenfor skuespillerutdanning foretatt i høyskolens egen regi. Vi har forståelse for at dette er et kriterium som først fullt ut kan tilfredsstilles etter at et studium er etablert og i drift.

Det pekes imidlertid på at flere av de tilsatte ved skolen har deltatt i/utført en rekke arbeider som må kunne defineres som kunstnerisk utviklingsarbeid. Fem av de tilsatte har vært og er i gang med kunstnerisk nyskapende prosjekter, hvorav den ene kan vise til en doktorgradsavhandling og et stort antall oppsetninger, og den andre til en ph.d.-thesis og flere andre publikasjoner. To konkrete prosjektønsker som tilfredsstillende kravene til reelle faglige/kunstneriske utviklingsarbeider er innmeldt som bidrag til høyskolens/studiets eget utviklingsarbeid.

I tillegg har førstelektorens langvarige arbeid med å utvikle utdanningsprogrammer ved NISS vært utslagsgivende for opprykk til førstestilling.

Gitt en akkreditering, synes søkeren å kunne starte opp med systematisk KU-arbeid i egen regi.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet driver (er i gang med) aktivt faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og kan allerede dokumentere resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.

- Søkeren bør søke å innordne de tilsattes utviklingsarbeid i skolens aktiviteter så snart som mulig.

4-3 4. Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nettverk relevant for studiet.

Vurdering

Som ovenfor, anfører søkeren at man ikke har erfaring fra drift av akkrediterte skuespillerutdanninger. Vi henvises derfor, forståelig nok, til å vurdere hvilke planer, strategier og ambisjoner søkeren har på dette området.

Man vil søke å videreutvikle og konkretisere tidligere inngåtte samarbeidsavtaler med institusjoner i andre land. Videre vil man aktivisere (uformelle) kontakter som eksisterer allerede i dag mellom skolen og dens ansatte og institusjoner i andre land. Det vises til søknadens vedlegg 4-3 «Faglige nettverk».

Mulighetene foreligger altså, og det pekes også her på det kontaktnett som er oppstått som følge av den årlige deltakelse på Melodi-festivalen i Italia.

Det meste består altså av mer eller mindre konkrete avtaler og uformelle kontakter, mange av dem på et personlig plan mellom medlemmer av lærerstaben og kolleger på andre institusjoner. Så vidt vi kan bedømme, er disse kontaktene og nettverkene relevante for studiet og kan bidra til studentenes mulighet for å oppnå læringsutbyttet. Vi velger å anskue søkerens ambisjoner og planer på beste måte, og konstaterer at skolen vil – gitt en akkreditering – bli i stand til å delta aktivt internasjonalt. Se også ovenfor under punkt 4.2.4.

Det nasjonale nettverket er åpenbart omfattende, ikke minst med tanke på at flere av de tilsatte deltar aktivt og/eller har bakgrunn i norsk teater.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet deltar aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nettverk relevant for studiet.

- Søkeren bør snarest mulig konkretisere de eksisterende uformelle kontaktene og omdanne disse i reelle avtaler.
- Søkeren bør avklare de vage avtalene man har i dag, spesielt med de engelske universitetene, og konkretisere dem *med fokus på skuespillerutdanning*.
- Søkeren bør søke å innordne de enkelte tilsattes egne kontakter i skolens nettverk.

4-3 5. For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

Vurdering

Ikke aktuelt. Se ovenfor punkt 4.1.5.

4.4 Støttefunksjoner og infrastruktur

4-4 1. Institusjonen skal ha lokaler, bibliotek tjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene som er tilpasset antall studenter og studiet slik det er beskrevet i plan for studiet.

Vurdering

Det ser ut til at søkerinstitusjonen som helhet vil komme til å dekke behovene for bibliotek, administrasjon og tekniske tjenester, samt IKT.

Vi er derimot skeptiske til om det areal og antall prøve-/arbeidsrom som er skissert i søknaden vil være tilstrekkelig for det store antall studenter som skal gjennomføre gruppearbeid i både små og store grupper, enkeltundervisning, samt en rekke produksjoner.

Årets søknad er så godt som identisk med fjorårets, og vi har stadig vondt for å se hvordan man vil løse plassproblemene med de lokaler som avdelingen for scenekunst disponerer ifølge søknaden. Det står riktignok at avdelingen vil kunne benytte rom fra de øvrige avdelingene «forutsatt at dette er ledig».

Etter vår oppfatning er dette for usikkert for en utdanning på bachelornivå.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke tilfredsstillende oppfylt.

- Søkeren må klargjøre hvordan man konkret vil disponere rommene slik at den planlagte undervisningen kan finne sted på alle tre klassetrinn samtidig og i grupper, samlede klasser og enkeltvis.
- Søkeren må eventuelt vise til mulighet for leie av eksterne lokaler ved behov og dokumenterer dette gjennom juridiske bindende avtaler.

5 Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler ikke akkreditering av bachelorgradsstudium i skuespillkunst ved NISS.

Følgende kriterier er vurdert som ikke godkjent:

4.2.2.a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

4.2.2.d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen

4.2.2.e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet

4.3.1 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige og eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

§ 4-3 2. Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

- a. For første syklus skal minst 20 prosent av det samlede fagmiljøet være ansatte med førstestillingskompetanse

4.4.1 Institusjonen skal ha lokaler, bibliotek tjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene som er tilpasset antall studenter og studiet slik det er beskrevet i plan for studiet.

Følgende kriterie godkjennes under forutsetning av at NISS får på plass konkrete bindende avtaler for studentutveksling:

4.2.4 Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Følgende krav må innfris for å oppnå akkreditering:

§ 4-2 Plan for studiet

- Søkeren må omformulere læringsutbyttets punkt F 1 a i tråd med forslag fra de sakkyndige.
- Søkeren må definere sitt kunstnerisk/pedagogiske ståsted overfor utenfra kommende lærere tydeligere, mer spesifikt, for å ha sikker kontroll med at alle studenter mottar samme undervisning og oppnår det samme læringsutbytte.
- Søkeren må klargjøre den logistiske organiseringen av undervisningen i hovedfaget romlig så vel som personalmessig.
- Det må klargjøres hvordan man tenker seg eksamenskommisjonen sammensatt og hva dens rolle skal være.
- Vi tar forbehold om at søkeren får på plass og kan dokumentere konkrete og juridisk bindende utvekslingsavtaler.

§ 4.3 Fagmiljø

- Søkeren må redegjøre for at forholdstallet mellom lærere (årsverk) og studenter (antall) er tilfredsstillende til en undervisning på bachelornivå.
- Søkeren må forklare hvorfor det samlede antall lærerårsverk er redusert i forhold til det som ble ansett som et minimum for et år siden.
- Søkeren må rette opp tabellen i søknaden på side 35 og i tabellsamlingsvedlegget slik at de stemmer overens og gir et riktig bilde av årsverk for de tilsatte.

§ 4.4. Støttefunksjoner og infrastruktur

- Søkeren må klargjøre hvordan man konkret vil disponere rommene slik at den planlagte undervisning kan finne sted på alle tre klassetrinn samtidig og i grupper, samlede klasser og enkeltvis.
- Søkeren må kunne vise til mulighet for leie av ytterligere eksterne lokaler ved behov og dokumenterer dette gjennom juridiske bindende avtaler.
-

Videre har komiteen gitt følgende gode råd for videre utvikling:

§ 4-1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

- Søkeren bør overveie en reduksjon i antallet studieplasser i forhold til den forventede søkermasse.
- Søkeren bør overveie en reduksjon i mengden av selvstudium/litteratur innlagt i pensum.
- Søkeren bør innføre egne eksamensmomenter (semester- eller årsavslutninger) i enkeltfag

§ 4-2 Plan for studiet

- Søkeren bør klargjøre innholdet i skuespillerfag i praksis i femte semester.

- Søkeren bør overveie om teoridelen og kravet om skriftlighet tar for meget plass i forhold til praksisdelen.
- Søkeren bør vurdere å avsette mere tid til individuell veiledning.
- Søkeren bør vise varsomhet med henhold til bruken av student-til-student-veiledning.
- Søkeren bør klargjøre intensjonene med samarbeidet med de valgte engelske universiteter.

§ 4-3 Fagmiljø

- Søkeren bør få på plass og dokumentere reelle, konkrete avtaler for fagmiljøets internasjonale samarbeid og nettverk.
- Søkeren bør søke å innordne de tilsattes utviklingsarbeid i skolens aktiviteter så snart som mulig.
- Søkeren bør snarest mulig konkretisere de eksisterende uformelle kontaktene og omdanne disse i reelle avtaler.
- Søkeren bør avklare de vage avtalene man har i dag, spesielt med de engelske universitetene, og konkretisere dem *med fokus på skuespillerutdanning*.
- Søkeren bør søke å innordne de enkelte tilsattes egne kontakter i skolens nettverk.

6 Institusjonens kommentar

Vi vil i det følgende gi våre kommentarer, primært til de krav komiteen påpeker må innfris før en akkreditering kan anbefales. Kommentarene følger punktene slik disse vises på side 21 i vurderingen.

§ 4-2 Plan for studiet

Vi omformulerer læringsutbyttets punkt F 1 a i tråd med forslag, jf vedlagte justerte studieplan. NISS Høyskole har en sterk tro på målstyring som ledelsesprinsipp for pedagogisk aktivitet. Samtidig deler vi komiteens behov for å sikre at alle gis mulighet til å oppnå det samme læringsutbytte. For å oppnå dette, tar vi utgangspunkt i studieplanenes emneplaner. Her er læringsutbyttet for hvert emne beskrevet. Læringsutbyttebeskrivelsene beskriver her både et mål og et resultat som hver enkelt lærer og hver enkelt student skal arbeide mot. I arbeidet med å operasjonalisere emneplanene legger vi vekt på transparente arbeidsplaner og systematisk veiledning:

- Til hvert studieår skal det utarbeides en arbeidsplan hvor den enkelte lærers ansvar og oppgaver for kommende år fremkommer. Planen utarbeides i samarbeid mellom lærer og avdelingsleder.
- Til hvert emne skal emneansvarlig lærer/lærerteam utarbeide en standardisert semesterplan hvor de fører inn en kort beskrivelse av hver enkelt arbeidsøkt. De godkjente semesterplanene publiseres deretter for studenten slik at det gis lite rom for «den privatpraktiserende lærer».
- Hver student mottar systematisk veiledning, blant annet gjennom faste semestervurderinger.
- Veiledningen gis med utgangspunkt i kriterier1 gitt av læringsutbyttet i emneplanene. Kriterier med vektning publiseres slik at studenten kan reflektere over egne resultater vurdert mot kriteriene.

I sum mener vi at det systematiske arbeidet med semesterplaner og kriteriebasert veiledning aktivt bidrar til en tydeliggjøring av vårt kunstneriske og pedagogiske ståsted, samt til å kvalitetssikre undervisning og læringsutbytte i tråd med hva komiteen her etterspør. Skjemaer og en kort redegjørelse for rutiner knyttet til bruk av disse er lagt ved disse kommentarene.

I avdelingens arbeid med skuespillerfag i praksis er team- eller gruppetanken sentral. To og to lærere danner team som følger en klasse gjennom alle 3 år, bl.a. for å sikre en kontinuitet og en sammenheng. Tilsvarende arbeider studentene gjennomgående i store og små grupper. Gruppene brukes som redskap for læring med det uttrykte mål å gjøre skuespilleren mest mulig selvdreven i det kollektive samvirke som sammen frembringer en forestilling.

I tillegg vil vi presisere at vi med gjestelærere også ser for oss pedagoger som tenkes knyttet til høyskolen både for enkeltprosjekter og for perioder opp til et studieår. Dette for å bidra til stabilitet. Avdelingen har en romsituasjon som sikrer to studio per klasse der tolærerteamet benyttes. I tillegg finnes det til en hver tid ledig romkapasitet både i avdelingen og ellers rundt i bygningen som huser

NISS slik at enkeltgrupper kan finne alternative arbeidssteder alt etter oppgavens art. Også innen vurderingen benyttes gruppen som en ramme; individuell vurdering ved et gruppearbeid gjøres i et «gruppe-plenum» slik at alle blir oppmerksom på hva den enkelte student arbeider med og således kan hjelpe hverandre til å nå målet den enkelte student har. Samtidig gir lærer aktivt råd og veiledning mens studentene arbeider. Dette kommer i tillegg til den individuelle semesterveiledningen.

Eksamenskommisjon skal bestå av to eksterne sensorer (én instruktør og én skuespiller), én student ved NISS Høyskole, KHIO eller Akademi for scenekunst, to faglærere som har fulgt studenten, samt faglig leder ved programmet. Det skal tas hensyn til spredning i alder og kjønn.

Kommisjonen skal gi en oppsummerende (summativ) vurdering av den enkelte students sceniske prestasjoner slik disse fremkommer under eksamen. Vurderingen skal presenteres gjennom en samtale støttet av kriterieskjema tilhørende emnet. Vurderingssamtalen skal fokusere på kandidatens sterke og svake sider og på forbedringsmuligheter. På denne måten inngår kommisjonens tilbakemelding inngår i den overordnede læringsbevegelsen.

Hva angår bevegelses- og stemme-/sangemnene vil vi ta komiteens råd til etterretning, og innføre avsluttende bestått/ikke bestått vurderinger i disse emnene etter hvert studieår. Vi vil også understreke at den skriftlige dokumentasjon vi etterspør fokuserer på refleksjon (tankeskrijving) rundt eget arbeid; hva har jeg arbeidet med, hvordan arbeidet jeg og hvordan har jeg utviklet meg gjennom arbeidet.

Vi tar forbehold om at søkeren får på plass og kan dokumentere konkrete og juridisk bindende utvekslingsavtaler.

Hva angår kravet om juridisk bindende utvekslingsavtaler, håper vi at det forbeholdet komiteen tar kan tolkes dit at de sakkyndige kan anbefale et tilsagn om akkreditering forutsatt at NISS Høyskole tilfredsstillende de øvrige punktene som påpekes at vi *må* tilfredsstillende. Inngåelse av programspesifikke avtaler tar tid, men vi arbeider løpende videre med de partnerne vi viste til i søknaden. Som et eksempel på dette arbeidet vedlegger vi deler av kommunikasjonen med Ernst Busch i Berlin. Vi er videre i samtale med teaterhøyskolen i Helsinki ved Ville Sandquist, samtaler som vil bli tatt opp igjen i februar. Samtidig arbeider vi nå også mot de større internasjonale programmene som Nordplus og arvtakeren etter Erasmus (åpnes for søknad i mars).

§ 4.3 Fagmiljø

Lærerbehovet kan sees som en funksjon av studiets egenart og nivå, de valgte undervisnings- og arbeidsformer og antall studenter. Der all undervisning gis i form av felles forelesninger, vil lærerbehovet være nærmest upåvirket av studenttallet, der arbeidsformen krever en betydelig andel av veiledning og instruksjon i grupper og individuelt, vil lærerbehov fluktuere parallelt med studenttall

Ved *Skuespillkunst (BA)* er det nå lagt opp til 122 timer individuell veiledning per student over 3 år. Litt avhengig av tid til forberedelse og administrasjon vil et lærerårsverk kunne veilede mellom 7 og 9 studenter, det vil si at et bortfall av 7 til 9 studenter reduserer lærerbehovet med et årsverk. Fra forrige til inneværende søknad gikk vi fra 67 til 54 studenter, en reduksjon på 13 studenter. Dette indikerer et redusert lærerbehov på grovt regnet mellom 1 ½ og 2 lærerårsverk, mens den reduksjonen komiteen peker på, var på 1,05 årsverk. I forhold til studenttall og arbeidsmetodikk mener vi derfor at vi samlet har styrket fagmiljøet fra forrige til inneværende søknad.

NISS Høyskole har videre, på komiteens råd, *besluttet å redusere inntaket med 2 studenter*. Over 3 år gir dette en reduksjon på 6 studenter fra i alt 54 til 48. Samtidig ønsker vi å opprettholde lærertimetallet, noe som gir et forholdstall på 4,8 studenter per lærer. Timene vil bli benyttet til å styrke veiledningen. Høyskolen mener i denne sammenheng at de forholdstall vi har operert med i våre søknader er tilfredsstillende vurdert ut fra at:

- antall faglige årsverk gir en god dekning vurdert opp mot de undervisningsmetoder NISS vektlegger
- tallet synes å plassere seg godt inn i forhold til tilsvarende institusjoner, hvor DBH oppgir snitt for scenekunstutdanningen ved KHIO som er 4,1 og ved Akademi for scenekunst 7,6 (tallene kan kun leses som en indikasjon, DBH opplyser innrapporteringsrutinene varierer)
- ved forrige søknad med et forholdstall på 6,6 omtalte komiteen fagmiljøet som tilfredsstillende forutsatt at de planlagte nytilsetninger ble foretatt

Søkeren må rette opp tabellen i søknaden på side 35 og i tabellsamlingsvedlegget slik at de stemmer overens og gir et riktig bilde av årsverk for de tilsatte.

Tabellene på side 35 og i tabellsamling er nå rettet slik at stillingsbetegnelser og arbeidsområder er enhetlig, jf vedlagt justerte dokumenter, og vi beklager at dette opprinnelig ikke var på plass.

§ 4.4. Støttefunksjoner og infrastruktur

NISS gjennomfører i disse dager et prosjekt for å optimalisere arealbruken, et arbeid som bl.a. vil medføre at det bygges et nytt studio og en ny blackbox i deler av de arealer kunstutdanningen vår i dag disponerer. Dette er mulig som følge av reduksjon i antall studenter ved denne avdelingen. Videre har vi en stående avtale om assistanse på eiendomssiden med Anthon B Nilsen Eiendom, et søsterselskap av ABNU, som eier NISS/NISS Høyskole. Bekreftelse på denne avtalen ligger vedlagt. Vi mener således at vi er i stand til å tilby tilfredsstillende arealer for den skuespillerutdanningen vår, jf også vedlegg som viser hvordan rom- og lærerkabalen ivaretas ved avdelingen i dag (tilpasset 3-årig drift).

7 Sakkyndig tilleggsvurdering

Den sakkyndige komité har fått oversendt kommentarene fra NISS, samt vedlegg vedrørende:

- Undervisningsplanlegging (arbeidsplan, semesterplan, vurderingsskjema, evalueringsskjema).
- Rom – og lærerlogistikk.
- Korrespondanse med Ernst Busch-skolen i Berlin.
- Brev om bistand med lokaler fra Anthon B. Nilsen.
- Ny, justert tabellsamling.

Vi har gjennomgått NISS sine kommentarer og vedlegg punkt for punkt, sammenholdt med den opprinnelige søknad, og med vår vurdering som ble sendt NISS i desember 2012.

Vi noterer oss at høyskolen på en rekke punkter («må-punkter») er kommet den sakkyndige vurdering i møte, og også at et par av de råd («bør-punkter») komiteen framla er tatt til følge.

Vi viser til behandlingen/drøftelsene nedenfor.

4.2.2.a

Vurdering

Vi noterer med tilfredshet at man tar inn den foreslåtte formulering i punkt F1 i læringsutbyttebeskrivelsen.

Høyskolen legger i sine kommentarer sterk vekt på målstyring som ledelsesprinsipp for pedagogisk aktivitet. For å synliggjøre dette legger skolen fram *eksempler på* en arbeidsplan over den enkelte lærers ansvar og oppgaver, en semesterplan med korte beskrivelser av de enkelte arbeidsøkter, et kriteriebasert vurderingsskjema til bruk for lærerne ved veiledning og semestervurderinger, og et evalueringsskjema til bruk for studentene ved vurderingen av de forskjellige emnene.

Disse planene og skjemaene utarbeides av skolens ledelse og lærere i fellesskap og gjøres kjent for studentene. Man mener på den måten å tydeliggjøre skolens pedagogiske og kunstneriske ståsted, både for studentene og for lærere som kommer utenfra.

Når det gjelder skuespillerutdanningen ved NISS, er disse planene og skjemaene stadig under utarbeidelse. Det vil si at de eksempler som er lagt fram er tatt fra andre, tilsvarende utdanninger ved NISS som er akkrediterte.

Men, etter vår oppfatning gir de framlagte planene og skjemaene et tilfredsstillende bilde av hvordan man tenker seg å organisere skuespillerutdanningen på en måte som sikrer transparens for alle involverte og derigjennom også tydelighet med hensyn til pedagogisk og kunstnerisk ståsted.

Vi vil imidlertid fastholde vår oppfatning av at den litt tilfeldige og spredte opprømsingen av teaterberømteter (Brecht, Penka, Mamet, Meisner, nytolkninger av Grotowski, foruten Stanislavskij) kan gi en oppfatning av blandet landhandel. Den er ikke særlig egnet til presisering av skolens ståsted, med mindre man gjør seg helt klart hvilken «berømteter» som har fokus ved de enkelte aktiviteter/innstuderinger.

Konklusjon

Ja, læringsutbyttet er nå tilfredsstillende beskrevet

Søkeren bør arbeide med å definere sitt kunstneriske og pedagogiske ståsted ytterligere

4.2.2.c

I vår vurdering konkluderte vi på dette punkt med at «studiets innhold og oppbygging er tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen».

Vi ønsker kun å gjenta vårt råd om at søker fremdeles bør overveie om teoridelen tar for stor plass i forhold til den tid som er avsatt til praktisk arbeide/øvelse med skuespillerfag i praksis på scenen/gulvet, i det videre arbeidet med dette studiet.

4.2.2.d

Vurdering

I den sakkyndige vurdering utba komiteen seg en konkretisering fra høyskolens side vedrørende den logistiske organisering av undervisningen i hovedfaget, romlig såvel som personalmessig.

For det første: Søkeren har nå lagt fram en rom- og lærerlogistikk med en tenkt uke hvor alle tre årgangene er i aktivitet. Den baserer seg på – og det går vi ut fra er det normale – at alle tre årsklasser disponerer to lokaler og arbeider med to lærere, - det vil si at klassene er delt i to grupper i hovedfaget, med hvert sitt lokale og hver sin lærer. Altså i alt seks lærere og seks lokaler. Den tenkte uke er åpenbart lagt til sjette semester (henholdsvis andre og fjerde for første og andre årgang), ettersom Christiania Teater er medregnet som lokale. Det er ikke fyldestgjørende. Skolen må klargjøre sitt program ved å legge fram en tilsvarende plan for undervisningen i 5. semester, når Christiania Teater ikke kan medregnes som lokale.

For det annet: Med det store antall elever finner vi det ikke sannsynliggjort at gruppene kan bli annet enn for store til at alle får arbeide med gagnlige roller, og at alle får den oppmerksomhet og veiledning som er nødvendig for å oppnå læringsutbyttet. I høyskolens søknad, side 23, står: «Når vi arbeider i grupper på alt fra 2 til 10-12 studenter...» Er den ene gruppen på to, må den andre gruppen nødvendigvis være på 18 (16 etter revisjon) i første årgang (noe mindre etter frafall i årgang to og tre). Vi savner svar på hvordan én lærer i ett lokale kan gi hver enkelt elev i så store grupper gagnlige roller, og tid og oppmerksomhet til adekvat veiledning/instruksjon. (Vi snakker nå om rolleinnstudering, ikke om improvisasjon i første semester). All erfaring viser at selv med grupper på åtte eller ni studenter er det uhyre vanskelig å finne ordentlige roller til alle. Man kan tenke seg dublering av rollene, men det fører også uvegerlig til at det blir avsatt for lite tid til den enkelte student.

Av det tenkte ukeskjemaet framgår det ikke umiddelbart om det er rom/mulighet for individuell undervisning i første årgang i stemme, sang, med videre, slik vi anbefalte i vår vurdering side 11. Men i og med at det er avsatt 2x1½ time og to studioer mandag og torsdag til stemme/tale/sang, går vi ut fra at det er gitt rom for individuell undervisning. Vi anbefaler at dette sikres.

I øvrig finner vi det akseptabelt at individuell veiledning kan finne sted i «gruppe-forum», så fremt undervisningen i vedkommende fag ellers er gruppebasert.

Konklusjon

Nei, arbeids og undervisningsformene er ikke egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen.

- Når det gjelder hovedfaget – skuespillerfag i praksis – må søkeren tydeligere sannsynliggjøre at samtlige studenter, tett og kontinuerlig, får anledning til å utvikle og trene de grunnleggende ferdigheter som skal til for å utøve yrket som skuespiller på en overbevisende måte.
- Søkeren må klargjøre sitt program ved å legge fram en ukeplan for undervisningen i femte semester, når Christiania Teater ikke kan medregnes som lokale.

Råd til utvikling:

- Søkeren bør sikre at det avsettes tid til individuell undervisning/veiledning i faget stemme/tale/sang i det første år.

4.2.2.e

Vurdering

Vi noterer med tilfredshet at høyskolen vil innføre avsluttende bestått/ikke bestått- vurderinger i bevegelses- og stemme/sang- emnene etter hvert studieår.

Søkeren legger nå fram en klar oversikt over sammensetningen av eksamenskommissjonen(e) og hva deres rolle skal være i vurderingen av studentene og deres prestasjoner.

Vi finner framleggelsen tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, eksamensordninger og vurderingsformer er egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.

4.2.4

Vurdering

Under dette punktet tok vi forbehold om at det ble etablert konkrete og juridisk bindende avtaler, men punktet ga ikke i seg selv anledning til en negativ bedømmelse fra vår side.

Vi vil imidlertid gjenta kravet om at de eksisterende intensjonsavtaler og kontakter fører fram til kvalifiserte avtaler. Og vi vil nok en gang presisere at avtalene får fokus på skuespillerutdanning.

Den framlagte korrespondanse med Ernst Busch-skolen i Berlin ser vi kun som en begynnende kontakt- og intensjonsavtale.

I og med at alle forhold ellers ikke er på plass (4.2.2. d. ovenfor), og heller ikke juridisk bindende leieavtaler (4.4.1.), kan redegjørelsen fra søkeren ikke godkjennes.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt

- Søkeren må få på plass juridisk bindende utvekslingsavtaler som er relevante for studiet.

4.3.1.

Vurdering

Vi finner det meget godt at søkeren har besluttet å redusere inntaket med to studenter, selv om vi stadig synes det er høyt.

Det gir en samlet studentmasse på 54 ved full drift, og med et forventet frafall på seks i løpet av de tre årene, ca. 48 totalt. (NB: tabellene må justeres tilsvarende!)

Høgskolen skriver i sine kommentarer: «Ved *Skuespillkunst (BA)* er det nå lagt opp til 122 timer individuell veiledning per student over 3 år.» Vi er usikre på hvordan dette regnestykket er oppgjort, men tar det etterfølgende resonnement til etterretning.

Ut fra dette er det nå redegjort for at forholdet mellom lærerårsverk og antall studenter er tilfredsstillende for en undervisning på bachelornivå. Og redegjørelsen forklarer også hvorfor det samlede antall lærerårsverk er redusert i forhold til søknaden fra 2011.

Vi viser imidlertid til våre bemerkninger under punkt 4.2.2.d ovenfor, hvor vi setter spørsmålsteget i forbindelse med størrelsen på gruppene ved undervisning i skuespillerfag i praksis. Hvis en årgang deles i flere enn to grupper, vil forholdet mellom lærerårsverk og studentantall bli forrykket.

Konklusjon

Ja, fagmiljøets størrelse er tilpasset studiet slik det er beskrevet i planen.

4.3.2.

Vurdering

Vi ser at tabellene nå er korrigert slik at stillingsbetegnelser og arbeidsområder er enhetlig.

Som nevnt i punktet ovenfor, vil den planlagte reduksjonen i studentopptaket kreve nok en justering av tabellene.

Vi minner igjen om vår tidligere henstilling om å sikre individuelle undervisningstimer i stemme/sang med videre jamfør punkt 4.2.2.d. ovenfor.

Tabellene gir nå – med justering for redusert antall studenter – et riktig bilde av årsverk for de tilsatte.

Konklusjon

Ja, kriteriet anses som oppfylt

4.3.4.

Også under dette punktet konkluderte vi positivt i vår vurdering.

Vi benytter imidlertid anledningen til – nok en gang – å minne om at de avtaler som foreligger spesifiseres og konkretiseres med fokus på skuespillerutdanning.

4.4.1.

Vurdering

Vi viser til våre kommentarer under punkt 4.2.2.d. ovenfor vedrørende det framlagte skjemaet for en tenkt uke i sjetten (andre og fjerde.) semester.

Vi tar med tilfredshet til etterretning redegjørelsen fra NISS om planer og prosjekt for å optimalisere arealbruken, bygge nytt studio og en ny blackbox. De betenkeligheter vi ytret i vår vurdering synes således imøtekommet.

Men, brevet fra Anthon B. Nilsen kan ikke anses som juridisk bindende, slik det er foreskrevet.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke tilfredsstillende imøtekommet.

- Søkeren må få på plass en juridisk bindende avtale med Anthon B. Nilsen eller en annen samarbeidspartner om leie av ekstra lokaler.

Samlet konklusjon på tilleggsvurderingen

På bakgrunn av den opprinnelige søknad fra NISS, samt skolens kommentarer til den sakkyndige vurdering, kan komiteen ikke anbefale at det gis akkreditering av bachelorgradsstudium i skuespillkunst ved NISS.

Følgende kriterier er vurdert som ikke godkjent:

4.2.2.d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen

4.2.4. Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

4.4.1. Institusjonen skal ha lokaler, bibliotek tjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene som er tilpasset antall studenter og studiet slik det er beskrevet i plan for studiet.

Følgende krav må innfris for å oppnå akkreditering:

4.2.2.d.

- Søkeren må, når det gjelder hovedfaget, - skuespillerfag i praksis, - tydeligere sannsynliggjøre at samtlige studenter, tett og kontinuerlig, får anledning til å utvikle og trene de grunnleggende ferdigheter som skal til for å utøve skuespilleryrket på en overbevisende måte.
- Søkeren må klargjøre sitt program ved å legge fram en ukeplan for undervisningen i femte semester, når Christiania Teater ikke kan medregnes som lokale.

4.2.4.

- Søkeren må få på plass juridisk bindende utvekslingsavtaler som er relevante for studiet.

4.4.1.

- Søkeren må få på plass en juridisk bindende avtale med Anthon B. Nilsen eller en annen samarbeidspartner om leie av ekstra lokaler.

Komiteen har følgende råd for videre utvikling:

4.2.2.a.

- Søkeren bør arbeide med å definere sitt kunstneriske og pedagogiske ståsted ytterligere.

4.2.2.c.

- Søkeren bør overveie om teoridelen tar for stor plass i forhold til den tid som er avsatt til praktisk arbeide/øvelse med skuespillerfag i praksis på scenen/gulvet.

4.2.2.d.

- Søkeren bør sikre at det avsettes tid til individuell undervisning/veiledning i faget stemme/tale/sang i det første år.

8 Vedtak

Nordisk institutt for scene og studio (NISS) søkte til søknadsfristen 1. september 2012 NOKUT om akkreditering av et bachelorgradsstudium i skuespillkunst (180 studiepoeng). De sakkyndige avga sin uttalelse i rapport datert 19. desember 2012, med tilleggsvurdering av 28. januar 2013.

NOKUT har vurdert vilkårene i NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 27.01.2011, og har etter dette truffet følgende

vedtak:

Søknad om akkreditering av bachelorgradsstudium i skuespillkunst (180 studiepoeng) ved Nordisk Institutt for Scene og Studio (NISS), avslås.

Begrunnelse for vedtaket

Følgende krav i forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 27. januar 2011 (Tilsynsforskriften) er ikke oppfylt:

§ 4.2.2.d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen

§ 4.2.4. Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

§ 4.4.1. Institusjonen skal ha lokaler, bibliotektenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene som er tilpasset antall studenter og studiet slik det er beskrevet i plan for studiet.

Varsel om karantene

Samtidig varsler vi NISS om at karantene kan bli iverksatt dersom tilsvarende søknad blir innsendt uten at de påpekte forholdene er forbedret, jf NOKUT-forskriften § 3-6 (2).

Hjemmel for vedtaket

Etter lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005 nr. 15 § 3-1 første ledd skal NOKUT ved akkreditering av høyere utdanningsinstitusjoner og studier vurdere om den omsøkte utdanningen fyller ett gitt sett med kriterier. Kunnskapsdepartementet har i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 1. februar 2010 nr. 96 § 3-1 sjetted ledd gitt NOKUT hjemmel til å fastsette slike kriterier i egen forskrift, og til å gi retningslinjer for

utforming og behandling av søknader om akkreditering av studier og institusjoner. I tilsynsforskriften har NOKUT gitt utfyllende bestemmelser om kriteriene.

Klagefrist

NOKUT gjør oppmerksom på at avslag av en søknad etter forvaltningslovens § 2 er å regne som et enkeltvedtak. Avgjørelsen om avvisning kan følgelig påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28. Etter forvaltningsloven § 29 er klagefristen 3 uker regnet fra det tidspunktet vedtaket kom fram til institusjonen. Klage sendes til NOKUT, jf. forvaltningsloven § 32.

9 Dokumentasjon

NISS Høyskole AS- søknad om akkreditering av studieprogrammet skuespillkunst (BA).
Journalnummer: 12/428-1.

Tilsvar til sakkyndig vurdering- NISS Høyskole AS- søknad om akkreditering av
bachelorgradsstudium i skuespillkunst (180 studiepoeng). Journalnummer: 12/428-11.